

גנזי המלך

ארבע נופות

קובץ שבועי בענייני יהדות מהוצאת

306

להזמנת עלונים ולפרסום טל: 0732-776776 03-677779 מופץ בכל הארץ ב-40,000 עותקים

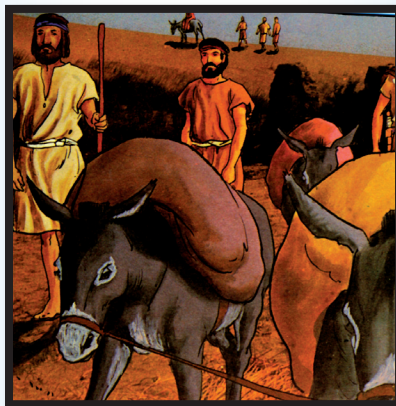
"שִׁלַח לְךָ אֲנָשִׁים וַיִּתְרוּ אֶת אֶרֶץ כְּנָעַן אֲשֶׁר אָנֹכִי נֹתֵן לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל"

הסוד של 'נמסר בידו'

מתוך דרשותיו של הרב אמנון יצחק שליט"א

לרצונם ובחירתם; 'אני איני מצוה...'. כי לו היה הקב"ה מצוה בשלוח אנשים, כי אז; 'שלוחי מצוה אינן ניזוקין' (פסחים ה.). ואם בענייני גשמיות; 'שלוחי מצוה אינן ניזוקין' - כש"כ ברוחניות. הוא ענין אמרו: "שִׁלַח לְךָ". אינם שלוחי הקב"ה וכבר הם עומדים לסכנות כל נזק וכל מכשול אשר בדרכי הטבע, 'חיהם, שאני נותן להם מקום לטעות בדברי המרגלים' ולהכשל.

כאן לנו כלל גדול בתורה ובעבודת ה'; אמרו בגמרא (קידושין ל:): 'יצרו של אדם מתגבר עליו בכל יום ומבקש המיתו ואלמלא הקב"ה עוזרו, אין יכול לו'. זה יסוד גדול מעיקרי התורה אשר העולם לא יודע מזה. ומי אמנם אשר יודע באמת מזה, סוד גדול הוא בסוד המעשה. מעיקרי האמונה הוא כי הבורא עולם שומר את האדם בכל עניני חייו. ביותר, הוא יתברך שומר אותו לבל יחטא. ובמה יזכה גבר דרכו? לא במעשיו יגבר איש. "פְּנֵה ה' נַפְשׁ עֲבָדֶיךָ" (תהילים לד). אם האדם אך עומד במצב של אי רדיפות לחטא, כי אז ה' לא יעזבנו וישכנו מחטוא.

בדרגתם ובמצבם היה להם ברירה לסמוך גם על נסים, כאשר הפליא הקב"ה לעשות איתם במצרים ובמדבר עד המקום הזה. לפי דרגתם, צפויה היתה מהם הנהגה יותר הגונה. במקום רצון והתאמצות לשלוח אנשים דוקא בעצמם להיווכח על טובת הארץ, לא סמכו על מאמר ה' אשר אמר להם: כי "טובה הוא". כמ"ש: "אֲעֲלֶה אֶתְכֶם מִצְּעֵי מִצְרַיִם... אֶל אֶרֶץ זָבַת חֶלֶב וְדָבָשׁ" ('שמות' ג). על כן הניחם הקב"ה

" וברש"י: 'לדעתך, אני איני מצוה לך. אם תרצה, שלח. לפי שבאו ישראל ואמרו: "נִשְׁלַחְהָ אֲנָשִׁים לְפָנֵינוּ" כמ"ש (דברים א): "וַתִּקְרְבוּן אֵלַי פְּלִקִים" ומשה נמלך בשכינה, אמר: "אני אמרתי להם שהיא טובה. חיהם, שאני נותן להם מקום לטעות בדברי המרגלים, למען לא יירשוהו".

מפשטות לשון רש"י נראה שחטאם היה על אמרם: "נִשְׁלַחְהָ אֲנָשִׁים". אולם הרמב"ן מתקשה בזה הרבה. כי מה חטא בזה לשלוח אנשים לתור את הארץ? אשר כן עשה משה עצמו, שנאמר: "וַיִּשְׁלַח מֹשֶׁה לְרַגֵּל אֶת יְעִזָּר" (במדבר כא). וכן ביהושע: "שְׁנַיִם אֲנָשִׁים מִרְגָּלִים" ('יהושע' ב). כי הכתוב לא יסמוך בכל מעשיו על הנס. ועיי"ש.

ויתכן כי גם רש"י יסבור כן, כי אין חטא בעצם שליחת אנשים לרגל את הארץ. והתביעה היתה רק על אופן בקשתם: "וַתִּקְרְבוּן אֵלַי פְּלִקִים" - 'בערבוניא' (רש"י). כי אם אמנם שלא לסמוך בכל מעשיו על הנס ומותר היה להם לאחוז באמצעים טבעיים במלחמה, אבל הם

המשך בעמ' 2 <<<

תמונות מהרצאותיו של הרב אמנון יצחק שליט"א השבוע: במעלות, מלון כינר וטבריה

גנזי המלך דברים הטעונים גניזה גנזי המלך דברים הטעונים גניזה

>>> המשך מעמ' 1

ואם הוא אדם אשר נפשו לחטא - ולחטא מגמתו, כי אז נעזב הוא לעצמו ואוי לו ואוי לנפשו באין עזר ה' אתו!

וברבנו יונה ('אבות' ד) **על המשנה: 'הוי רץ למצוה קלה כבחמורה, ששכר מצוה, מצוה', ר"ל: כי הקב"ה לא נתן ביד האדם הרע והטוב, אך הבחירה לבד כמ"ש: "ויבחרת פתיים" ('דברים' ל).** ואחר שבחר לו הדרך האחת, אם בטובה, הולך וה' עמו. כי בפני עצמו אין לו יכולת גם להטיב. ואם בחר את המות ואת הרע ועשה עבירה אחת, הקב"ה מתרחק ממנו ומניחו ומוסר אותו ביד טבעו הרע. ואין בידו לסור מן הדרך ההיא, כי לא לאדם דרכו, בשכבר בחר לו הדרך. **ועל זה אמרו חז"ל ('יומא' לח): 'בא ליטהר, מסייעין אותו. בא ליטמא, פותחין לו'.** כלומר: שאם בא ליטמא אין מסייעין אותו, אבל פותחין לו ליכנס בהן ולהרע, כי מניחין אותו לעשות הישר בעיניו. אבל הצדיקים, שבוחרין בדרך טוב, מסייעין אותם. עיי"ש.

'תנו רבנן: 'נלא תטמאו פנים ונגממם פנים' ('ויקרא' יא). אדם מטמא עצמו מעט, מטמאין אותו הרבה. מלמטה, מטמאין אותו מלמעלה. בעוה"ז,

מטמאין אותו לעוה"ב ('יומא' לט). הנה המאמר הראשון לא איירי במטמא עצמו ממש, כי אם רק בא ליטמא. מחטא גופא עדין רחוק הוא האדם הרבה, אבל הרי בחר את הרע, בא ליטמא, בתחום החטא הוא נמצא, נתקרב כבר לגבול החטא יותר מאשר מקודם ואז המדה כי מניחין ומוסרין אותו ביד הרע וכבר אבד תקוה הוא, כי לא יכול לו!

זהו ענין המרגלים **באומרם: "נשלקה אנשים לפנינו"**, לא היה בזה עצם חטא, כי לו היה בזה ענין של חטא, לא היה הקב"ה מסכים לשאלתם. אבל סוכ"ס, גם מצוה לא היתה כאן; **"שלקה לך" 'לדעתך'** נאמר להם. והם, כי לא יראו לנפשם ולא פחדו כלל מאחוז באמצעים טבעיים, הנה העמידו עצמם בזה בסוג של **'הבא ליטמא' ו'הבא ליטמא פותחין לו'.** הוא ענין; **'חיייהם, שאני נותן להם מקום לטעות'.** פתחים רבים כבר יהיה להם ליכנס בהן ולהרע, מניחין אותם לעצמם לעשות הישר בעיניהם וחטאם כבר ודאי יבוא, כי בלי **'הקב"ה עוזרו, לא יכול לו'.**

הנה לפנינו מעשה אחד ודרך אחד. ושני אנשים הולכים בו. ושניהם הכל ראו. אחד

אומר: "עלה נעלה ונרשנו אתה פי יכול נוכל לה" ('במדבר' יג). והשני אומר: "לא נוכל לעלות אל העם פי חזק הוא ממנו". החילוק שביניהם אינו מצד יושר שכלם, האחד חושב ישר והשני חושב מעוקם. החילוק הוא בעיקר מצבם, באחד שולט בו הרע והשני שולט בו הטוב, האחד נמסר ביד הרע והשני נמסר ביד הטוב, הוא עזר ה'.

לפעמים תראה שני אנשים מתוכחין בעניני אמונה ואותן הראיות עצמן אשר האחד מוכיח מהם לכל מיני אפיקורסות, השני משיב מהם גופא ומוכיח חיזוק לאמונה. הוא סוד של **'מקום לטעות'.** לאחד ניתן לו **'מקום לטעות'** ולשני נשמר ולא ניתן לו **'מקום לטעות'.** המרגלים אמנם השיבו הכל אמת והמסקנא היתה: כי **"לא נוכל לעלות"**. וכלב גם כן אמר כדבריהם את האמת, כמו שהוא. והמסקנא אצלו כבר היתה להיפך לגמרי. אלא; **"פי יכול נוכל לה"** - לעלות.

הוא סוד הגדול; החילוק בין **'בא ליטמא'** ובין **'הבא ליטהר'**, סוד של; **'אלמלא הקב"ה עוזרו, לא יכול לו'.** ■ (דעת תורה)

פרסום בעלון ובאתר 'שופר'

מעכשיו נחנת האפשרות לפרסם תשדירים בהרצאות הרב בשדור חי לכל העולם! עשרות אלפי צופים בכל יום!

ובנוסף, באנרים פרסומיים באתר האינטרנט ובעלון 'גנזי המלך' במחירים אטרקטיביים ובחשיפה לצבור נרחב!

יעקב 0732-406525

דברי הלכה

מלאכת בורר

ההלכות שלפנינו מבוססות עפ"י השו"ע וה'משנה ברורה'

- 1. לקלף פירות מותר ואין בזה משום איסור בורר. ודוקא לאכול לאלתר.
- 2. אם נפל זבוב לתוך האוכל, או לתוך המשקה, יקח את הזבוב עם מעט מהאוכל, או מהמשקה וישפוך.
- 3. נקיון הפרי מלכלוך אסור ע"י שריה במים, בין אם מכניס את הפירות למים
- ובין אם מניח הפירות בכלי ומלא מים לאחור מכן.
- 4. שטיפת פירות תחת הברז; יש מחלוקת אם מותר לשטוף. ולכן עדיף לשטוף מערב שבת ורק בדיעבד, יש להתיר.
- 5. דין שטיפת הפירות דוקא בכלוך
- שניכר, אך מה ששוטפים מחמת ריסוס שלא ניכר, או מצד נקיון בעלמא מותר ואין בזה בורר.
- 6. ברז שיש לו פיה של סינון, מותר להשתמש במים אלו אף לשתייה, כיון דרוב בני אדם שותים, אף בלא סינון. ■

שו"ת

לימודי חול והשגחת כשרות על מפעל של גוי בשבת

ההלכות באדיבות 'הליכות עולם' מהרה"ג הרב רם כהן שליט"א

- 1. בכתה ח' בבית הספר 'בית יעקב', הודיעה המורה שביום ראשון יתקיים מבחן בטבע. בתו של ר' שלום שלמדה באותה הכתה, קבעה עם חברתה, שבשבת אחר הצהריים ילמדו ביחד לקראת המבחן. קודם שהתחילה ללמוד, שאלה את אביה האם מותר להן בשבת ללמוד טבע, או שמא הוא מהדברים שאסור ללמוד בהם בשבת. **מה הדין ומדוע?**
- 2. מפעל מפורסם ליצור סוכריות בבלגיה, ביקש לעמוד תחת כשרותו המצוינת של ר' גרשון. המפעל שהיה שייך לגוי וכל הפועלים שעבדו בו היו ג"כ גוים, עבד בשבת באותה מתכונת של יום חול. ר' גרשון השהה את תשובתו למפעל שפנה אליו ובירר
- תשובה:** נוהגים להקל וירא שמים ראוי להחמיר. **כתב השו"ע: 'אסור ללמוד בשבת ויו"ט וזולת בד"ת. ואפילו בספרי חכמות אסור. ויש מי שמתיר.'**

זה השלחן

קטעים מהקונטרס 'זה השלחן'

- ❖ **השכר וההצלחה לפי גודל הטרחה וההתמדה**
אדם שטרח בתורה, כל מה שהיה יכול לטרוח, אף על פי שלא עלה בידו אלא דבר מועט, נותנין לו שכר, כאותו שטרח כמותו ועלה בידו הרבה, ד'לפום צערא אגרא'. דר' שמעון בן לקיש חלשה דעתו, שהיה דואג, שמא חס ושלום לא טרח כל הצורך לפלפל. ('אור זרוע' הלכות 'קריאת שמע' ג)
- ❖ **לעולם אל יתירש אדם, להתיאשו מצד ראותו קושי לבבו ומיעוט הבנתו, כי כמה פעמים ראינו אנשים קשים בלימודם בתחילתם ומצליחים בסופם, עם רוב ההתמדה והשקידה מעט מעט. ('המאירי משלי' כג יא)**
- ❖ **מלך מלכי המלכים חפץ ביקרו**
בעת שאתה יוצא לשוק ואתה מהרהר במשנתי, עולמות שלי מכריזים והולכים לפניך ומכריזים: "תנו כבוד לדמות המלך". וכמה חיילות שאין להם מספר מלווים אותם ועליהם כמה עולמות שמזדעזעים מפני אותו כרוז ושואלים ואומרים: "מי הוא זה האדם שמלך מלכי המלכים חפץ ביקרו". ('מגיז מישרים' ל' בית יוסף' בהקדמה) ■

פרשת 'שלה לך'

"וַיְהִיו בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּמִדְבַר וַיִּמְצְאוּ אִישׁ מִקְשֵׁשׁ"

האם המדבר הינו רשות הרבים?

פנינים לפרשה

"שלה לך אנשים" (יג ב)

כתב רבנו אפרים ז"ל: סופי התיבות חכ"ם. לומר: שישלח אנשים חכמים הראויים לשליחות זו. ואם אינו חכם, אינו ראוי לשליחות. ועל שליח שאינו חכם אמר הכתוב ב'משלי' (כו ו): "שלח דברים ביד פסיל...".

"שמעו פי אתה ה' בקרב העם... וענף עמך עליהם" (יד יד)

יש להתבונן; מדוע נאמר בפסוק לשון שמיעה ולא לשון ראייה? שהרי הראיה גדולה היא מהשמיעה; 'ולא תהא שמיעה, גדולה מראיה' (ר"ה כה). וכתב בזה רבנו מאיר שמחה בספרו 'משך חכמה': 'פירוש: שהאומות לא ראו העננים. וכמו דדריש ב'ספרי' (בהעלתך י לד): 'פסקא פ"ג; על ישראל הוא מאיר ואינו מאיר לעו"ג'. עיי"ש. ולכך רק "שמעו" ופשוט'.

"ועתה יגדל נא" (יד יז)

כתב רבנו יעקב 'בעל הטורים': היו"ד שבתיתב "יגדל" נכתבה גדולה, על שם מה? לומר 'אם ניסו אותך בני ישראל בי' נסיונות, זכור להם צדקת אביהם, שנסית אותם בי' נסיונות ועמד בהם'.

מעביר ד' אמות ברשות הרבים היה". כלומר: שעבר באיסור שבת של העברה; ארבע אמות ברשות הרבים.

והנה, דבר זה שהמדבר הוא נחשב כרשות הרבים, אינו דבר ברור מאליו. שבמסכת 'שבת' (ו.) למדנו בברייתא שרשות הרבים היא 'סרטיא ופליטיא' גדולה, או 'מבואות המפולשים' להם והקשו בגמרא שם: למה לא מנה התנא בברייתא גם את המדבר? וכמו שמבואר בברייתא אחרת, שהמדבר הוא גם כן בכלל רשות הרבים? ותירץ על כך אביי: 'כאן, בזמן שהיו ישראל במדבר. כאן, בזמן שאין ישראל במדבר'. ופרש"י: שבזמן שהיו ישראל במדבר, היה נחשב כרשות הרבים. ואילו בזמן הזה, שאינו מקום להילוך לרבים, אינו רשות הרבים. והשמיענו התנא בברייתא, שכתוב בה המדבר, שאם מאיזה טעם וסיבה יהיו הרבים מצויים עכשו במדבר תדיר, יהא ג"כ נחשב בכלל רשות הרבים.

למדנו מכל זה: שהמדבר מצד עצמו אינו נחשב רשות הרבים. וממילא המעביר בו ארבע אמות, אינו עובר באיסור שבת של העברת ארבע אמות ברשות הרבים. ורק בזמן שהיו ישראל במדבר שהיה מקום הילוך לרבים, נעשה בו שם רשות הרבים. ומשום כך המקושש שהעביר בו את העצים ארבע אמות עבר באיסור שבת. מעתה יתבאר היטב, מדוע הקדים הפסוק לומר: "וַיְהִיו בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּמִדְבַר", שרק משום שהיו במדבר נחשב רה"ר ונתחייב המקושש על העברתו חיוב מיתה. ועיין בדברי האוה"ח הקדוש מה שהמשיך לבאר לפי דעות הסוברים שהיה חייב משום תולש, או משום 'מעמר'.

"ועשו להם ציצת" (טו לח)

כתב רבנו ה'אור החיים' הקדוש: 'טעם אומרו: וא"ו בתחילת הענין,

"והכניאתיו אל הארץ אשר בא שמה ונרעו יורשנה: והעמלקי" (יד כד)

כתב רבנו בחיי: 'גם בכאן רמז את השם המיוחד למפרע ("שמה ונרעו יורשנה: והעמלקי" - סופי תיבות הוי"ה) להורות כי מדת הדין מתוחה כנגדם. ועל כן יגזור עליהם שישתקעו במדבר וילכו למפרע ויתזרו לאחוריהם דרך ים סוף'.

"תלה תרימו תרומה פתומת גרן כן תרימו אתה" (טו כ)

ד' פעמים נאמר בכתוב הזה לשון תרומה. כתב רבנו אפרים: שבא הדבר לרמוז על ד' סוגי תרומות: 1. תרומה גדולה. 2. מעשר ראשון. 3. מעשר שני. 4. מעשר עני. גם ירמוז בזה הכתוב על ארבעת מקבלי את התרומות; הלא הם: 1. כהן. 2. לוי. 3. מוליד לירושלים. 4. העני. ואם תמנה גם את החלה המזוכרת בכתוב; נמצא חמשה מיני תרומות וכנגדם חמשה מיני בעלי חיים כשרים לקרבן. הלא הם; השור הכבש והעז, התורים ובני היונה.

"ויהיו בני ישראל במדבר וימצאו איש מקושש" (טו לב)

יש להתבונן: מה בא הכתוב להשמיענו שהיו ישראל במדבר? וכי אין אנו יודעים שהם נמצאים כעת במדבר? ולא היה לכתוב, אלא: "וימצאו איש מקושש עצים". ולשם מה הוקדם לכך שהיו במדבר, דבר שידוע זה מכבר? רבנו ה'אור החיים' הקדוש כותב לבאר בזה ביאור נחמד, על פי מה שאמרו חז"ל במסכת 'שבת' (צו:): 'אמר רב יהודה אמר שמואל: "מקושש,

גנזי המלך דברים הטעונים גניזה גנזי המלך דברים הטעונים גניזה

לפי מה שאמרו ז"ל שכתבתי בפסוק: **"וַיֹּאמֶר"** שאמר משה לה' בימי החול לובשין תפילין וזוכרים וכו' עד כאן. לזה כשבא לומר לו, שיעשו ציצית יש מקום לטעות, כי מצוה זו תהיה במקום תפילין; רצה לובש תפילין, רצה לובש ציצית בלא תפילין. ואפילו בשאר ימים שבאחד מהם יספיק לזכירת המצוות, לזה אמר: **"וְעָשׂוּ"** וא"ו מוסיף, שמצות תפילין

במקומה עומדת ומוסיף מצות ציצית'.

"אָנִי ה' אֱלֹהֵיכֶם" (טו מא)

כתב רבנו אפרים ז"ל: הפסוק מתחיל ב**"אָנִי ה' אֱלֹהֵיכֶם"** ומסיים ב**"אָנִי ה' אֱלֹהֵיכֶם"**. כי הציצית לאדם כשני עדים;

שנים מלפניו ושנים מאחוריו. והקב"ה מעיד עליו בעולם הזה ובעולם הבא. והמבזה ציצית שאין לו, בניו ובנותיו מתיים, שנאמר ב'ירמיה' (לב ד): **"גַּם בְּכַנְפֶיךָ נִמְצְאוּ דָם נִפְשׁוֹת אֲבוֹנִים נְקִיִּים"** וכמבואר במסכת 'שבת' (לב:): עיי"ש. ואמר הכתוב ב'קהלת' (ט ח): **"בְּכָל יְהִי קְנִיָּה לְבָנִים"** והוא בגימטריא: **הַן צִיצִית לְבַגְדֶיךָ**. עיין במסכת 'שבת' (קנג.). ■

הרצאותי הקרובות לפני המלחמה של הרב אמנון יצחק שליט"א

היכל התרבות אליהו סעדון 87
ביום שני כה' סיון 07/06/10
השערים יפתחו ב' 20:30

באור יהודה

כניסה 15 ש"ח

מתנ"ס בקריה האקדמית צהל 104
ביום רביעי כז' סיון 09/06/10
השערים יפתחו ב' 20:30

בקריה און

כניסה 10 ש"ח

ההרצאות מאובטחות

© כל הזכויות שמורות לארגון "שופר"

שידור חי באתר 'שופר' WWW.SHOFAR.NET

פרויקט חברותות 'שופר'

המעונינים להישמע לקריאת גדולי הדור הגאונים;

מרן הגאון יוסף אלישיב שליט"א

ומרן הגאון אהרן לייב שטינמן שליט"א

ללמד בחברותות בכל רחבי הארץ, איש איש במקומו,

או המעונינים ללמוד, נא לצלצל ל'שופר': 03-6777779

דרושים מתנדבים לשדך בין האברכים ללומדים בשעות אחר הצהריים - ערב

ממשיכים...
לא לאכול! מוצרי
'עלית - שטראוס'

לגבי מי יכולה תפילתו של צדיק לפעול?

מערכת חברותא

מיוחד 9 'גנזי המלך'

שאלה: לגבי מי יכולה תפילתו של צדיק לפעול?

תשובה: הקשה ה'חפץ חיים': למה בירך משה רק את יהושע שינצל מעצת המרגלים ולא בירך גם לכלב. וכי משוא פנים יש בדבר!?

וכתב על כך בשו"ת 'ציץ אליעזר' (יט ט): משה התפלל רק על יהושע שה' יושיעו מעצת מרגלים. ואילו כלב התפלל על עצמו על קברי האבות שינצל מעצתם לרעה. ויש מקשים: איך הועילה תפלת משה על יהושע? וכן, איך הועילה תפלת כלב להצילם מן החטא? ואיך בכלל אנו מתפללים: 'השיבנו אבינו' וגו' והא 'הכל ביד'ש, חוץ מיראת שמים' ('ברכות' לג:)?

ומיישבים: שהוא בגדר 'הבא ליטרה מסייעין אותו' ('שבת' קד.) אך זה עוד לא מיישב איך מועילה תפילה על אחרים.

והנה בנוגע לתפלה על עצמו, כתב הרמב"ם ('תשובה' ו הלכות ג וד): בהלכה ג' מבאר: ד'אפשר שיחטא אדם חטא גדול, או חטאים רבים, עד שיתן הדין לפני דין האמת שיהא הפרעון מזה החוטא על חטאים אלו שעשה ברצונו ומדעתו [בכך], שמונעין ממנו התשובה'. ועפ"ז ממשיך הרמב"ם וכותב בהלכה ד'

וז"ל: 'וכענין זה שואלין הצדיקים והנביאים בתפלתם מאת ה'; לעזרם על האמת, כמו שאמר דוד: 'הורני ה' דרך' (תהילים' כז). כלומר: אל ימנעוני חטאי, דרך האמת, שממנו אדע דרך ויחוד שמך. וכן זה שאמר [הכתוב]: 'נרוח נדיקה תסקנני' (שם נא). כלומר: תניח רוחי לעשות חפצך ואל יגרמו לי חטאי למונעני מתשובה, אלא תהיה הרשות בידי עד שאחזור ואבין ואדע דרך האמת. ועל דרך זו כל הדומה לפסוקים אלו' עכ"ל.

ולפי"ז יתיישב הכל: דיש לומר; שעל זה הדרך היתה גם תפלת כלב על עצמו וכן תפלת משה על יהושע. והיא; לעזרם על האמת ושלא ימנעו מהם דרך האמת מאיזה סיבה מעכבת, דהא אין "אין צדיק בְּאֶרֶץ... (קהלת' ז). וכשם שהתפלל דוד המלך ע"ה על עצמו ושיניח רוחם לעשות חפצו, להבין ולדעת הדרך הטובה אשר ילכו בה כאות נפשם הטובה.

והנה, מצינו אודות שכניו הרעים של רבי מאיר, במסכת 'ברכות' [ג.]: 'בְּעֵא רַחֲמֵי עָלֵיהֶוּ וְהִרְיֵהוּ בְּתִשְׁבֻּה' והמהרש"א שם ב'ברכות' מתקשה: איך מועיל על כך תפלת אחרים עליהם, שיחזרו בתשובה? ולא תירץ. אלא סתם וכתב בלשון: 'ויש לישוב'. ולא פירט מה שי"ל.

והנה, מצינו בזה תשובה נפלאה בשו"ת 'מעיל צדקה' (י) הוא ישב על זאת המדוכה וכותב בזה כמה וכמה הגדרות. והעיקריים התמציתיים המה בזאת: (א) מועילה התפלה כשמגיע למתפלל צער מהם ומהנהגתם. (ב) מועיל,

כשהם בורים ועמי הארץ ומחסרון ידיעתם עשו מה שעשו. דעל כיוצא באלו הדין נותן להתפלל עליהם כמו שמתפללים על כל מכה וחלי. (ג) מועיל אב על בנו, דמצינו 'ברא מזכא אבא' וא"כ אין לך צער גדול מזה לאב המתפלל. (ד) מועילה תפלה על קטנים באשר אנחנו אביהם של יתומים. (ה) התפלה מועילה כשיש להם לאחרים כבר הרהור תשובה בלבם ומתפללים שישובו בתשובה שלמה כאילו פתחו הם בתשובה שמסייעים מן השמים. (ו) מועיל על כאלה שחשובים כאנוסים ברשתם, אחרי שמעשה אבותיהם בידיהם. יעו"ש באריכות דבריו.

וא"כ עפ"י הפך הא' יש מקום לישוב ולומר: דעל זה הדרך היתה גם תפלתו של משה על יהושע שיושיעו ה' מעצת מרגלים, כי אחרת יצא מזה צער וחרבן חלילה, על כל העם. והיתה אפוא תפלתו שיושיעו מעצתם, כדי שע"כ תמנע סבל נורא על העם ויהושע יוכל להכניסם לארץ כאשר התווה זאת יוצר היצירה.

ובכך אפשר גם לתרץ קושיית ה'חפץ חיים' בספרו שמקשה: דלמה לא בירך משה גם לכלב וכו' וכי משוא פנים יש בדבר והיינו: באשר דלגבי יהושע היה בטוח מרע"ה ששייך שהוא יתפלל עליו באשר שהוא צריך להיות המכניס את ישראל לא"י ועיני כל ישראל עליו, משא"כ לגבי כלב.

וכלב הבין זאת וידע שהוא בבחינה של: 'אם אין אני לי, מי לי' ('אבות' א יד). והלך והשתטח על קברי אבות בהכרון והתפלל וביקש על נפשו על הדרך שכתב הרמב"ם הנ"ל בהלכות 'תשובה'. ■

ארגון 'פנים שוחקות'

בסיעתא דשמיא בהכונת הרב אמנון יצחק שליט"א אנו ממשיכים להרחיב את פעילות הארגון 'פנים שוחקות' לחלוקת מצרכי מזון ומוצרי יסוד למשפחות ברוכות ילדים ולשיפוץ תיקון וצביעה הנצרך למשפחות, בעזרת אנשי מקצוע המתמחים במקצועות; חשמל, צבע, שיפוץ קל, אינסטלציה וכ"ו.

המעונינים לתרום כסף: נא לפנות ל'שופר' 03-6777779

והמעונינים להתנדב; נא ליצור קשר עם אמיר כהן טל' 0505-694-694

הגלידות שנמסו

מאת הרה"ג יורם נעמן שליט"א

נמסו והיו למים משום שדלת המקרר נשארה פתוחה כל הלילה בשל שכחת שמעון לסוגרה. עתה תובע ראובן משמעון שישלם לו את כל דמי הגלידות שבמקרר שהוזקו כתוצאה מרשלנותו. האם צודק הוא בטענתו? או שזה רק 'גרמא בנזקיך' ופטור?

מהמקרר וביקשו שיבוא מחר לשלם עבורם כיון שהוא ממהר לסגור וללכת ואינו רוצה להתעכב כדי לקבל את התשלום וכך היה. שמעון הוציא את הגלידות מהמקרר והלך לביתו. למחרת כאשר הגיע ראובן לחנותו לעבודת היום נוכח לראות שכל הגלידות שבמקרר

שאלה: ראובן בעל מכולת הכין את חנותו לסגירה בגמר עבודת היום וכבר עמד בפתח החנות כדי לסוגרה, בעודו עומד שם הגיע שמעון לחנות וביקש מראובן לקנות גלידות לצורך אורחיו. ראובן נענה בחיוב לבקשתו ונתן לו להכנס לחנות להוציא את הגלידות

ההשתתפות בשעור ב'אולפני שופר'
פתוח לצבור הרחב רח' מתתיהו 10 בני ברק
 התשובה לשאלה הנ"ל תנתן בשעור ביום חמישי בשעה 20:30 בערב בלמוד עם חברות בשיבות 'אהל יהודה'
ניתן לצפות בשדור חי באתר שופר: www.shofar.net

גנב, או לא גנב?
תקציר התשובה:
 בנדון הגונב חפץ מחברו לטובתו על מנת לתקנו ונאנס. יש להקדים המבואר בב"מ (סא): שאסור לגנוב גם 'על מנת למיקט' **דהינו:** על מנת לצער את חברו. ובשו"ת 'חכם צבי' (כו) כתב: דהוא הדין שאם גנב לטובת חברו. ואמנם בשטמ"ק שם כתב: דרק אם דעתו שלא להשיב את הגניבה, אבל אם דעתו להשיב מותר. ברמב"ם (פ"א מ'גניבה' ה"ב) מבואר: שאסור. ולענין חיוב באונסים בריטב"א (ב"מ מא.) **מבואר:** דבגונב ודעתו להחזיר את גוף החפץ חייב באונסים. ויעוין בחזו"א ב"ק (כ ס"ק ה) שנראה מדבריו שרק בגונב על מנת למיקט, חייב באונסים, אבל אם הוא לטובת חברו, אינו חייב באונסים.

להדר בקדש
 רחוב לנדא 6 בני ברק
למכירה
ספר תורה גויל חדש
 כמו כן ניתן להשיג אצלנו ספרי תורה חדשים ומהודרים
 לפרטים והזמנות נא לפנות לשבתי
052-80-777-22

מבצע מדהים בשופר!
 2 ש"ח = דיסק שמיעה
 10 ש"ח = 3 דיסקים לצפיה
 10 ש"ח = דיסק mp3
 30 ש"ח = ספר 'עולם התשובה'
ניתן להשיג ב'שופר' רח' מתתיהו 10,
בני ברק 03-6777779-553

לאור הביקוש האדיר

לחלוקת אנציקלופדיות

בכל רחבי הארץ

הוחלט לכסות את כל

בתי האב בישראל (1,750,000) למעט אומות העולם

ניתן לרכוש מניית זכות בסך \$1000* להשלמת המבצע

כל התורם מנייה מובטח לו

שהוא בן העולם הבא

לפרטים 054-7408531

* שער הדולר לפי 4.2

בע"ה נעשה ונצליח

סוף שבוע ארוך פרשת 'חקת' יתקיים בתאריך ה'-ז' תמוז 17-19/06/2010

מנויי 'כח כפלים' בעלי זכאות מוזמנים לסופ"ש ארוך (חמישי שישי שבת) במלון 'כינר'

עם הרב אמנון יצחק שליט"א ורבנים נוספים...

בהשתתפות:

הרה"ג עזרא מחפוד שליט"א הרה"ג זילברברג שליט"א הרב אורי יצחק שליט"א הרבנית רחל פריץ תליט"א.

✓ פנסיון מלא ✓ בריכה ✓ ים ✓ חדר כושר וג'קוזי ✓ משחקיה לילדים ✓ ממתקים ✓ עבודות יצירה

בשרים בהכשר הרב 'לנדא' שליט"א שאר המוצרים בהכשר הבד"ץ

משגיח צמוד מטעם 'שופר'

* יש אפשרות ל"תכזינה" לתימנים מיום חמישי... ניתן להצטרף לסופי השבוע הללו גם מי שאינם מנויים בתכנית בתשלום.

הצטרפו גם אתם עוד היום לאלפי המנויים בתכנית סופי השבוע של שופר 'כ"ח כפלים' ותצאו לסופ"ש ששי-שבת חינוג וטיול דיסקים גנוי המלך והטבות נוספות חינוג ולתכנית החדשה 'מ"ח כפליים' ותצאו לסופ"ש ארוך חמישי-שבת חינוג וטיול מלא חינוג דיסקים גנוי המלך והטבות נוספות חינוג

לפרטים והרשמה 03-6777779 שלוחה 557 בין השעות 09:00-15:30